

Danyýl kitaby — ýüz kyrk başinji bölüm

Mukaddes Kitap pygamberlikleriniň we häzirki wakalaryň düşündirişi: häzirki zaman syýasaty hem-de dini simwolizm baradaky garaýyş

Jeff Pippenger
2024-03-19

Oýanançylyk diniňi (Sodom) hem-de Kommunizm syýasatyny (Müsür) iň baý prezident 2015-nji ýylda prezidentlige dalas etjekdigini yglan edeninde baş galdyrdylar, we ol özüniň syýasy şaýatlygyny bereninden soň, 2020-nji ýylda öldürüldi. Rim papasy pygamberlik manysynda 1798-nji ýylda öldürüldi, ol öz şeýtany şaýatlygyny üç ýarym pygamberlik gününüň dowamynda bereninden soň. Şeýle-de bolsa, Hudaýyň pygamberlik Sözi papanyň aagdarha bilen alyp barýan urşunda üstün gelyändigini anyk görkezýär.

Ynsan ogly, ýüzüňi Müsüriň patyşasy Firgawna garşy öwür we onuň garşysyna, şeýle hem бүтін Müsüre garşy pygamberlik et; geple we aýt: Reb Hudaý şeýle diýýär: Ine, eý, Müsüriň patyşasy Firgawn, öz derýalarynyň ortasynda ýatan, “Derýam meniňkidir, ony özüm üçin men ýasadym” diýýän uly aňdarha, Men saňa garşy. Ezekeiel 29:2, 3.

Müsür beýik aňdarhadyr, Firawnyň hudaýsyzlygy bolsa Fransuz ynkylybynyň we ýigrimi birinji asyryň globalizminiň hudaýsyzlygynyň nusgasydyr. Ýigrimi birinji asyryň ýer haýwanynyň çäklerindäki şol globalizm Demokratik partiýa arkaly görkezilýär. Ezekeiel Hudaýyň Müsüre garşy durýandygyny aýdýar, soňra bolsa şol babyň dowamynda Hudaýyň Müsüri demirgazygyň patyşasyna berjekdigini görkezýär; şol ýerde ol Nebukadnesar diýlip tanadylýar we ol ahyrky günleriň galp demirgazyk patyşasyny aňladýar. Galp demirgazyk patyşasy papalykdyr, we Hudaý Ezekeiel arkaly, Nebukadnesaryň Öz temmisiniň hasasy hökmünde ýerine ýetiren hyzmaty üçin Müsüri demirgazygyň patyşasyna berjekdigini aýan edýär. Ol soňky ýagşyň gelýän döwründe Müsüri papaga berjekdigini aýdýar.

Ýigrimi ýedinji ýylyň birinji aýynyň birinji günü şeýle boldy: Rebbiň sözi maňa gelip şeýle diýdi: «Eý, adam ogly, Babil patyşasy Nebukadnesar öz goşunyna Sur şäherine garşy uly hyzmat etdirdi; her bir kelle keçel boldy, her bir egin soýuldy; emma Sur sebäpli, oňa garşy eden hyzmaty üçin, ne onuň özüne, ne-de goşunyna hak boldy. Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: Ine, Men Müsür ýurduny Babil patyşasy Nebukadnesara bererin; ol onuň köp ilini alyp gider, onuň talanmalysyny alar, onuň awuny alar; bu onuň goşuny üçin hak bolar. Oňa garşy eden zähmeti üçin Men oňa Müsür ýurduny berdim, çünki olar Meniň üçin iş etdiler», diýýär Hökmürowan Reb. «Şol günde Men Ysraýyl öýüniň şahyny gögerderin, olaryň arasynda seniň agzyňy açaryn; şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler». Ýezekil 29:17–21.

Hudaýyň “Ysraýyl öýüniň şahasy pyntyklasyn” diýip sebäp bolýan “güni” soňky ýagşyň sepeläp başlan 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrydyr. Şol wagtda Reb üçünji waýyň “surnay sesine gulak asyň” diýip aýdýan garawullary galdyrdy, çünki Ol Hudaýyň “olaryň arasynda saňa agzyň açylmagyny berjekdigini” görkezdi. “Arasynda” diýilmegi, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlan soňky ýagşyň sepeläp başlamagy bilen Mukaddes Ruhun ölçegsiz dökülýän ýekşenbe

kanunynda tamamlanýan döwür aralygyny görkezýär. Şol iki bellik nokadynyň, iki şaýadyň ýa-da iki şahanyň arasynda, olar ikisi hem 2020-nji ýylda köçede öldürilýänçä, öz şaýatlygyny bererdi.

Öldürülmezlerinden öň olar öz şaýatlygyny berdiler, öldürilenden soň bolsa, ýediniň içinden bolan sekizinji hökmünde direldildiler. Olar ateizmiň (Müsür) we ahlaksyzlygynyň (Sodom) aňdarma güýji tarapyndan öldürildiler. Hudaýa eden gulluklary üçin, Ol olara sylag hökmünde Müsüri bermegi wada berdi. Demirgazygynyň patyşasy Daniýel on birinji kyrk birinji aýatynda Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň şöhratly ýurduny basyp alanda, ondan soň Müsüri hem eýeleýär, çünki bu Hudaýyň ylahy tertibindäki işinde edilen hyzmatlar üçin onuň tölegidir.

Eý, Assyriýaly, ol Meniň gaharymyň taýagydyr, olaryň elindäki hasa hem Meniň gazabymdyr. Men ony ikiýüzli bir milletiň garşysyna ibererin, gazabymyň halkyna garşy oňa buýruk bererin: olja almaga, awuny ele geçirmäge we olary köçeleriň palçygy ýaly depeläp basmaga. Işaya 10:5, 6.

Aşur patyşasy demirgazyk patyşasydyr; ol papalygy, ýagny ahyrky günlerde demirgazygynyň galp patyşasyny aňladýar. Aşur bilen Wawilon Ysraýylyň, demirgazyk hem günorta patyşalyklarynyň ikisine-de, olaryň dowamly pitneçiligi sebäpli höküm getirmek üçin ulanyldy.

“Şeýlelik bilen Ysraýyl öz ýurduny taşlap, Aşura sürgün edildi,” ‘çünki olar özleriniň Hudaýy Rebbiň sesine gulak asmadylar, eýsem Onuň ähtini, şeýle hem Rebbiň hyzmatkäri Musa tarapyndan buýurylan zatlaryň baryny bozdylar.’ 2 Patyşalar 17:7, 11, 14–16, 20, 23; 18:12.”

On taýpa üstüne getirilen şol elhenç hökümlerde Rebbiň paýhasly we rehimdar bir maksady bardy. Olaryň ata-babalarynyň ýurdunda olaryň üsti bilen indi amala aşyryp bilmejek zadyny, olary butparaz halklaryň arasynda dargadyp ýerine ýetirmegi göz önünde tutdy. Adamzat nesliniň Halaskäriniň üsti bilen berilýän bagyşlanyşdan peýdalanmagy saýlajaklaryň hemmesiniň halas bolmagy baradaky Onuň meýilnamasy heniz hem berjaý edilmelidi; Ysraýylyň başyna getirilen jebir-jepalarda bolsa, Ol Öz şöhratynyň ýer yüzüniň milletlerine aýan edilmegine ýol taýýarlaýardy. Ýesir alnyp gidilenleriň hemmesi toba etmedik däl. Olaryň arasynda Hudaýa wepaly galanlar hem bardy, Onuň önünde özüni peseldenler hem. Ine, şolar arkaly «diri Hudaýyň ogullaryny» (Hoşeyä 1:10) Ol Assiriýa döwletindäki köp sanly adamlary Öz häsiýetiniň sypatlaryny we Öz kanunynyň sahawatlylygyny tanamaga getirerdi. Pygamberler we Patyşalar, 292.

Reb, Demirgazyk patyşalaryny Öz höküm çykarýan guraly hökmünde ulandy, hem-de Mukaddes Kitapda Onuň şol demirgazyk patyşalary babatda eýeren ýörelgesi, olaryň ýerine ýetiren hyzmatlary üçin hakynyň tölenmelidigini.

Şol öýde galyň, olaryň berýän zatlaryny iýip-için; çünki zähmetkeş öz hakyna mynasypdyr. Öýden öýe geçmän. Luka 10:7.

Reb, ýakyn wagtda çyjkak ýekşenbe kanuny döwründe synag möhletiniň kasesini dolduranda, olary jezalandyrmak üçin papalygy ulanýar; we onuň eden hyzmatlarynyň hak tölegi hökmünde Müsüri papalyga berýär. Hudaýyň pygamberlik Sözi, Müsüriň papalyga berilýändigini aýdyň görkezýär, we Daniýel kitabynyň on birinji babyndaky kyrk iki we kyrk üçünji aýatlar bu

hakykaty tassyklaýar. Papanyň eden hyzmatlarynyň hak tölegi şudur: ol on patyşanyň ýokary galdyryan başy bolýar we bütindünýä haýwan keşbiniň üstünden höküm sürýär.

Tramp Birleşen Ştatlarda wagşyň keşbiniň döwründe aždaha güýçlerinden üstün çykýar, çünki ol ýedinjileriň içinden bolan sekizinji başdyr. 2020-nji ýylda Trampy öldüren aždaha güýji bolan Demokratik partiýanyň çöküşi indi bolup geçýär. Hudaýyň Sözi hiç haçan ýalňyşmaýar. Demokratik partiýanyň “düýäniň bilini syndyryan saman çöpi” Yslamyň ýalan pygamberidir. 2023-nji ýylyň 7-nji oktyabryndaky hüjüm onuň goldaw binýadynyň içinde diňe Yslamyň milletleri gaharlanylýp, howsala salýan ornuna degişli edilip bilinjek bir bölünişik döretti. Bu has köp hüjümler bilen utgaşar we has uly bölünişik döreder, şol bir wagtyň özünde bolsa aždahanyň güýçleri tarapyndan boşadylan bikanun immigrasiýa seliniň akylsyzlygyny ykrar edýän ýer ýüzüniň wagşy haýwan raýatlarynyň bir gatlagyny birleşdirer. Şeýle hem bu ykdysady çökgünligi döreder, emma şol çökgünlik eýýäm şu ýerde.

“Soňra beýik aldawçy adamlary Hudaýa gulluk edýänleriň şu betbagtçylyklara sebäp bolýandygyna ynandyrar. Asmanyň närazylygyny üstlerine getiren topar ähli kynçylyklaryny Hudaýyň buýruklaryna boýun boluşy arkaly kanun bozujylara hemişelik ýazgarma bolup durýanlaryň üstüne ýüklär. Adamlaryň ýekşenbe sabadyny bozmak bilen Hudaýy gaharlandyryandyklary yglan ediler; bu günäniň togtamaz betbagtçylyklary getirendigi, hem-de ýekşenbe gününe berk eýerilmegi berk mejbur edilýänçä bu bela-beterleriň bes bolmajagy aýdylýar; dördünji buýrugyň talaplaryny öňe sürýänleriň, şeýlelikde ýekşenbe gününe bolan hormaty ýykýandyklary üçin, halky biynjalyk edýänler bolup, olaryň ylahy merhemete hem wagtlaýyn rowaçlyga gaýdyp gelmegine päsgel berýändikleri hem mälim ediler. Şeýlelik bilen, gadymda Hudaýyň hyzmatkäri babatda öňe sürülen aýyplama gaýtadan ediljekdir we edil şonuň ýaly “berk esaslar” bilen: ‘Ahab Ylýasy gören badyna oňa: Sen Ysraýyly biynjalyk edýän şol adammy? diýdi. Ol hem şeýle jogap berdi: Men Ysraýyly biynjalyk eden däldirin; eýsem, sen we ataňyň öýi, çünki siz Rebbiň buýruklaryny terk etdiňiz, sen hem Bagallaryň yzyna düşdüňiz.’ 1 Patyşalar 18:17, 18. Halkyň gahary ýalan aýyplamalar bilen tutaşdyrylyşy ýaly, olar Hudaýyň ilçilerine garşy dönük Ysraýylyň Ylýas bilen garşylaşyşa örän meňzeş bir ýol tutarlar.” Beýik Göreş, 590.

Şenbe günü saklaýjylar “ylahy merhemetiň we wagtlaýyn abadançylygyň” aýrylyp alynmagynyň sebäbi hökmünde tanalarlar. Biziň önümizde duran şu döwri beýan edende, ol Ylýasy we onuň Ahap bilen özara gatnaşygy barada ýüzlenýär. Olaryň biri-birine garşy özara aýyplamalary Karmel dagynyň önünde bolup geçdi. Wagtlaýyn abadançylyk we ylahy merhemet, ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanunyndan öň, barha güýjeýän hökümler arkaly aýrylyp alynýar. Ýaňy getirilen bölek ýekşenbe kanuny synag döwründe bolup geçýän wakalaryň bir yzygiderliligine salgylanýar, emma iki synag döwri bar. Haýwanyň keşbiniň synagy ilki bilen Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň çäklerinde bolup geçýär, ondan soň bolsa bütin dünýäde gaýtalanýar. Bölekde beýan edilen ähli wakalar, ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanunyna çenli alyp barýan taryhda, şeýle hem ondan soň gelýän dünýä möçberindäki ýekşenbe kanuny krizisiniň taryhynda pygamberlik taýdan amala aşýar.

Dokuzynjy jildiň on birinji sahypasynda başlanýan, şeýlelik bilen NINE-ELEVEN-i görkezýän Testimonies eseriniň ilkinji abzasunda şeýle diýilýär: “Biz ahyrzamanyň döwründe ýaşaýarys. Wagtyň çalt amala aşýan alamatlary Mesihniň gelişiniň juda golaýdygyny ygylan edýär. Biziň ýaşaýan günlerimiz çynlakaý we wajypdyr. Hudaýyň Ruhy ýuwaş-ýuwaşdan, emma gürrüňsiz, ýer ýüzünden çekilýär. Betbagtçylyklar we hökümler eýýäm Hudaýyň merhemetini äsgermezlik edýänleriň üstüne inýär. Gury ýerde we deňizde bolan apatçylyklar, jemgyýetiň durnuksyz ýagdaýy, uruş howatyrlandyrmalary alamatlydyr. Olar iň beýik möçberdäki ýakynlaşýan wakalaryň öňünden habar berýärler.” Beýan dowam edende, on dördünji sahypada biz şeýle ýazgyny tapýarys: “Häzirki jemgyýetçilik ýagdaýynyň düýbünde ýatan sebäplere, hatda mugallymlaryň we döwlet işgärleriniň arasynda hem, köp adam düşünmeýär. Hökümetiň erkini elinde saklaýanlar ahlak bozulmasy, garyplyk, mätäçlik we artýan jenaýatçylyk meselesini çözüp bilmeýärler. Olar iş amallaryny has ygtybarly esasyda berkitmek ugrunda biderek göreşýärler. Adamlar Hudaýyň Sözüniň taglymatyna has köp üns beren bolsadylar, özüni bimaça edýän meseleleriň çözgüdini tapardylar.”

Mukaddes Ýazgylar Mesihniň ikinji gezek gelmezinden edil öň dünýäniň ýagdaýyny suratlandyrýar. Talaňçylyk we sütem arkaly ägirt uly baýlyk toplaýan adamlar hakda şeýle diýlip ýazylgandyr: “Soňky günler üçin hazyna ýygnadyňyz. Ine, meýdanlaryňyzy orup ýykan işçileriňiziň hakyny hile bilen saklap galansyňyz, ol nalyş edýär; orakçylaryň nalalary bolsa Reb Sabaothyň gulagyna ýetdi. Siz ýerde lezzet içinde ýaşadyňyz, nebisüňize erk berdiňiz; ýürekleriňizi soýum günü üçin semretdiňiz. Siz dogruçyl adamy höküm edip öldürdiňiz; ol bolsa size garşylyk görkezmeýär.” Ýakup 5:3–6.

Soňky günlerde adamlar “iş amallaryny has ygtybarly esasyda ýerleşdirmek üçin biderek göreşýärler.” Demokratlar, olaryň wagyz-nesihat enjamy we globalist bankirler biderek göreşýärler, hem-de Baýden administrasiýasynyň gazandyklaryny öňe sürýän hakyky maliýe durnuklylygy barada ýalan sözleýärler. “Mesihniň ikinji gelişiniň önüsyndaky dünýäniň” alamatlarynyň biri, “talaňçylyk we zor bilen” “uly baýlyk toplan” adamlardyr. Uýam Waýtyň sitata getiren Ýakup kitabyňyň aýatlarynyň öň ýanyndaky üç aýat şulardyr:

Eý, baý adamlar, indi geliň, üstüňize geljek betbagtçylyklaryňyz üçin aglaň we zarynlaň. Baýlygyňyz çüýrändir, geýimleriňizi güýe iýendir. Altynyňyz bilen kümüşüňiz poslapdyr; olaryň posy size garşy şaýatlyk eder we teniňizi ot ýaly iýer. Ahyrky günler üçin hazyna ýygnapsyňyz. Ýakup 5:1–3.

“Soňky günleriň” pygamberlik häsiýetleriniň biri hem, galplyk arkaly emele getirilen täsin baýlyklary bilen tanalýan adamlaryň ýüze çykýan wagtydyr. Şol adamlar her gün habarlarda görünýärler. Şol wagt gelip ýetdi. Şol döwürde dünýä bankirleriniň we milliarderleriň baýlygy poslaýan altyn we kümüş hökmünde şekillendirilýär. Kümüş bilen altyn poslamaýar, şonuň üçin Mukaddes Ýazgylar soňky günlerde baý adamlaryň baýlygy bilen baglanyşykly bütinleý garaşylmadyk bir zady görkezýär, çünki olaryň altyny we kümüşini poslamalydyr. Şol ykdysady çöküşüň duýduryjy alamaty 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda üçünji belanyň gelmegi bilen ýüze çykdy. Üçünji Belanyň Yslamy Mukaddes Kitap pygamberliginiň gündogar ýelidir, we soňky günlerde ykdysadyýeti, Tarşyş gämileri arkaly şekillendirilişi ýaly, gark edýän hem şol gündogar

ýelidir.

Çünki, ine, patyşalar ýygnandylar, olar bilelikde geçip gitdiler. Olar muny gördüler, şonda haýran galdylar; aljyraňňa düşdüler we howlukmaç gaçyp gitdiler. Şol ýerde gorky olary gaplap aldy, dogurýan aýalyň agyrysy kimin agyry hem. Sen Tarşişiň gämilerini gündogar ýeli bilen döwýärsiň. Zebur 48:4–7.

Gündogar ýel, ýagny üçünji waýyň Yslamy tarapyndan emele getirilýän milletleriň barha güýjeýän gahar-gazabyny (dogurýan aýal ýaly) aňladýan şol güýç Tarşyşyň gämilerini gark eden mahaly, globalist patyşalar, milliarderlär we bankirler gorky hem ejir bilen alada düşýärler. Yslam ýerli hem-de dünýä ykdysadyýetini çökerdmegiň bosagasynda durýar we ykdysady hem syýasy taýdan şeýle bir ýagdaýy döredýär welin, ol Demokratlaryň we globalistleriň däl-de, hut Trumpyň güýçli taraplaryna doly laýyk gelýär; çünki aždaha güýji “görkezilen hyzmatlar” üçin ýediden bolan sekizinji kellä berilýär. Hudaý бүтін Gresiýalylaryň älemini galgatmak üçin Trumpy ulandy, çünki Hudaý indi бүтін dünýäniň iki synpa bölünmeli bolýan ýagdaýlaryny amala aşyrýar.

Häzirki wagtda globalistler tarapyndan dolandyrylýan ykdysady ulgam ilkinji gezek ýakynlaşyp gelýän Birinji jahan urşundan Amerikanyň Birleşen Ştatlaryny daşda saklajakdygyny wada berip saýlanan Demokrat Woodrow Wilsoneyň prezidentligi döwründe girizildi, emma ahyrsoňy Birinji jahan urşuna ýolbaşçylyk eden prezident bolup çykdy. Wilson, esasan, Milletler Ligasyny — Birleşen Milletler Guramasynyň öňdebaryjysyny — öňe sürendigi bilen tanalýar. Onuň prezidentligi döwründe, Wilson 1913-nji ýylda ýurduň ykdysady ugruny Federal Rezerw Ulgamynyň ygtyýaryna beren mahaly, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň maliýe gurluşy globalistleriň eline tabşyryldy.

Birinji Jahan urşunyň prezidentiniň pygamberlik häsiýetleriniň biri, onuň urşa gitmejekdigi baradaky wadasydy; bu bolsa ýalandy. Ol Milletler Ligasynyň bir dünýä hökümetini öňe sürýän esasy taryhy şahsyýetdi, hem-de Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň maliýe işleriniň dünýä bankirleriniň ygtyýaryna tabşyrylmagyna baştutanlyk etdi. Ol 1913-nji ýyldan 1921-nji ýyla çenli höküm sürdi. 1919-njy ýylda, dünýä bilen ylalaşygyň nyşany bolan Adventizmiň üçünji nesli Wilsoneyň dünýä bilen ylalaşygy bilen ugurdaş gitdi, çünki iki şah hem biri-birine ugurdaşdyr. Laodikeýa Adventizminiň üçünji neslinde olar özleriniň lukmançylyk we bilim ulgamlarynyň dolandyrylyşyny ruhy özygtyýarlyklarynyň daşyndakylaryň ellerine tabşyrdylar. Şol bir wagtda Wilson Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň maliýe özygtyýarlygyny globalist bankirlere tabşyrdy, hem-de Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň syýasy özygtyýarlygyny globalistlere tabşyrmak üçin ýadawsyz zähmet çekdi, emma başarmady.

Wilson, Birinji Jahan urşy döwründe prezident hökmünde, Üçünji Jahan urşuny kesgitleýän pygamberlik häsiýetlerini aňladýar. Ol Federal Ätiýaçlyk ulgamynyň Amerikanyň özygtyýarlylygynyň däl-de, globalist gün tertibine has laýyk ugur boýunça dünýä ykdysadyýetine gözegçilik etmek bilen baglanyşykly bolan bir taryhy aňladýar. Ol Täze Jahan Düzgüniň ahyrsoňy öz maksadyna ýetip, Mukaddes Kitabyň pygamberligindäki ýedinji patyşalyk bolýan döwründe häkimiýet başynda bolan bir prezidenti aňladýar, ýöne olaryň hökümrarlygy gysga ömürlü bolýar. Bu hakykat iki şaýadyň üstünde berkidilýär; çünki Wilsoneyň Birinji Jahan urşundan

soň Milletler Bileleşigine goşulmak boýunça şowsuz synanyşygy, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Ikinji Jahan urşundan dessine soň Birleşen Milletler Guramasyna goşulmagynyň timsaly boldy. Şu iki şaýadyň esasynda, yzanda milli heläkçiligi getirýän tizden geljek ýekşenbe kanuny, Uilsonyň prezidentligi döwründen bári globalistleriň öňe sürüp gelýän bir dünýä hökümeti hökmünde Birleşen Milletler Guramasynyň ornaşdyrylmagyna alyp barýar.

Bu pygamberlik häsiýetleri ýediniň içinden bolan sekizinji we ahyrky prezidentiň prezidentliginde hökman bar bolmalydyr. Wilsondan soň Respublikan Warren Harding geldi; ol “şagalaňly ýigriminjiler” diýlip atlandyrylýan döwri başlatdy, ol bolsa 1929-njy ýylyň çökgünligine getirdi, bu hem Beýik Depressiýa getirdi, ol hem Ikinji Jahan Urşyna getirdi. Trampyň ilkinji prezidentligi “şagalaňly ýigriminjiler” boldy, Baýden bolsa ýer ýüzüniň haýwanynyň taryhyndaky iň beýik depressiýany başlatmagyň öň ýanyndadyr. Ol depressiýa 1929-njy ýylyň çökgünligi bilen öňden şekillendirilipdi, şeýle hem Ellen Waýtyň döwründäki “1837-nji ýylyň howsala”sy bilen hem.

ABŞ-da 1830-njy ýyllardaky ykdysady pese gaçyş adaty “1837-nji ýylyň Panikasy” diýip atlandyrylýar. Ol 1837-nji ýyldan 1840-njy ýyllaryň ortalaryna çenli dowam eden agyr ykdysady çökgünlik bolup, 1830-njy ýyllar onýylygynyň uly bölegini öz içine alýardy. 1837-nji ýylyň Panikasy maliýe çökgünligi, banklaryň batmagy, giň gerimli işsizlik we uzak wagtlap dowam eden ykdysady kynçylyk döwri bilen häsiýetlendirilýärdi.

1837-nji ýylyň Panikasy, 1929-njy ýyldaky çökgünlikde bolşy ýaly, “spekulýatiw köpürjik” tarapyndan tutaşdyryldy. 1837-nji ýylda, şol köpürjik ýarylanda, ol giň gerimli batyrlara we maliýe ýitgilerine getirdi. Spekulýatiw köpürjigiň yz ýany bilen banklaryň bir toparynyň şowsuzlyga uçramagy bolup geçdi; bu bolsa bank ulgamyna bolan ynamyň ýitmegine hem-de maliýe ulgamynda giňden ýaýran howsala sebäp boldy. Halkara söwdanyň pese gaçmagy we amerikan eksportyna bolan islegiň azalmasy bilen has-da ýitileşen dünýä ykdysady pese gaçyşy, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ykdysady kynçylyklaryň artmagyna goşant goşdy.

1929-njy ýylyň birža çökgünligi, Beýik Depressiýanyň başlanandygyny alamatlandyran hadysa, fond bazaryndaky spekulýatiw köpügiň öň ýanynda bolupdy. 1920-nji ýyllarda Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda “Şowhunly ýigriminjiler” diýlip atlandyrylýan ykdysady gülläp ösüş döwri bolup, ol senagat önümçiliginiň çalt ösmegi, tehnologik täzelikler we giňden ýaýran optimizm bilen häsiýetlenýärdi. Şol döwürde fond bazaryndaky spekulýasiýa aňsat kreditleriň, marža söwdasynyň (karz alnan serişdeler bilen paýnamalary satyn almagyň) hem-de paýnamalaryň esasy gymmatyna däl-de, geljekde bahalarynyň ýokarlanmagyna garaşylmagyna esaslanýan spekulýatiw satyn alyşlaryň täsiri bilen örän güýçlendi. Paýnama bahalary durnukly saklap bolmajak derejelere çenli ýokarlanyp, özläriniň aňladýan kompaniýalarynyň içerki gymmatyndan ep-esli derejede ýokary geçdi.

2000-nji ýylyň mart aýyndan 2002-nji ýylyň oktýabr aýyna çenli “dot-com bubble” partlady. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry şol ykdysady çökgünligiň içinde ýerleşýärdi. Soňra 2008-nji ýylda ýaşayyş jaý bazaryndaky köpük partlady; bu hadysa Global Financial Crisis ýa-da Great Recession diýip atlandyryldy.

Ýekşenbe kanunyňa çenli Birleşen Şatlaryň raýatlarynyň dünýewi abadançylygy ellerinden alynýar. Dünýewi abadançylygyň aýrylmany ýüz kyrk dört münň möhürleniş döwründe bolup geçýär. Möhürleniş döwrüniň ilkinji ýol belgisi ykdysady çözüşiň içinde ýerleşdirilipdi. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry üçünji perişdäniň kuwwatlandyrylmany boldy, we hut şol bir perişde 1844-nji ýylda gelende, şol taryh ykdysady çözüşiň içinde ýerleşdirilipdi. 1844 ýakyn wagtda geljek Ýekşenbe kanunyň nusgasydyr, we 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry möhürleniş döwrüniň başlangyjydyr. Isa her wagt bir zadyň soňuny bir zadyň başlangyjy arkaly suratlandyrýar. 1929-njy ýylyň çökgünligi Ikinji Jahan urşundan öň boldy we oňa alyp bardy.

Bu gözlegi indiki makalada dowam etdireris.

“Biz halk hökmünde üstümüzden Hudaýyň bize goýup giden işini, ýagny ýagtylygymyzy beýleki milletlere saçmak wezipesini ýerine ýetirmekden yza saklan bir ýaltalykly äsgermezlik hem-de jenaýat derejedäki imansyzlyk boldy. Bu beýik işde öňe çykmaga we töwegelçilik etmäge bir gorkaklyk bar; çykdaýy edilen serişdeleriň gaýdyp gelýän netijäni bermezliginden gorkulýar. Eger serişdeler ulanylsa-da, şonda-da onuň arkaly janlaryň halas bolandygyny görüp bilmesen näme? Eger serişdelerimiziň bir bölegi düýbünden ýitgi bolsa näme? Hiç zat etmän oturmakdan, işlemek we işlemäge dowam etmek has gowudyr. Munuňmy ýa-da şonuňmy rowaç aljagyny sen bilmersiň. Adamlar patent hukuklaryna maýa goýýarlar-da, uly ýitgiler çekýärler, we bu adaty zat hökmünde kabul edilýär. Emma Hudaýyň işinde we maksadynda adamlar töwegel etmäge gorkýarlar. Pullar, janlary halas etmek işine goýlanda dessine netije getirmeýän bolsa, olara öli ýitgi ýaly görünýär. Häzir Hudaýyň işine juda gysgançlyk bilen goýulýan we nebsiýetçilik bilen saklanyp galynýan şol serişdeleriň özi az wagtdan ähli butlar bilen bilelikde köstebeklere we ýarganatlara zyňylar. Adamyň duýgularyna ebedi sahnalaryň hakykaty açylanynda, puluň gymmaty tiz wagtdan örän duýdansyz pese düşer.” The True Missionary, January 1, 1874.